

BARCS és VIDÉKE

Társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer
vasárnap.

Felelős szerkesztő és kiadó
Szilágyi György
Telefon 46. — Telefon 46.

Egész évre 8 kor. félévre 4 kor. negyedévre 2 kor.
Nyilttér sora 40 fillér.
Hirdetések nagyság szerint.

Fel a fáklyával!

Általánosan elterjedt nézet, hogy a huszadik században a szociális kérdés lesz az emberiség kérdése, mert a munkásosztály mozgalmá ma már nemcsak a nyugati közmívelődés körét, Európát és Amerikát, hanem a többi világrészeket is, különösen a keresztény műveltség határain túleső ázsiai kultúrnepet belevonta érdekeinek körébe.

Tagadhatatlan történelmi tény, hogy a főnálló jogrendszerekben mindig hatalmi érdekek érvényesülnek és hogy polgárosodásunk eddigi fejlődésében a kevés hatalmas érdekeinek biztosítása széles néprétegek kárával járt. A szociális kérdés megoldása azonban aligha kívánja azt a változást, hogy most viszont a nagy sokaság éreztesse erejét az eddig uralkodó osztályokkal, hanem inkább azt, hogy a mult állapotok ferdesége helyett, mely szerint a műveltség és vagyon egyaránt kevés ember kezében összpontosult, ezennel a nemzeti élet egységének és közérdeknek szempontjából ép a

műveltséghez mindenkinek egyenlő joga legyen és a műveltség megszerzésével minden egyes ember gazdasági és hatalmi érvényesülésének föltételeit is megszerezhesse.

A nagy történelmi átalakulások — mindenke külön tanuskodik erről — sohasem történtek még ha anyagi érdekek állottak is előtérben, egyedül a tömegek útján; a sarkalló ösztön, az összetartó kapocs, a kitűzött cél mindig eszményi volt s ezzel nyerték meg a vezető elmék a népesség nagy rétegének segítségét. Osztályérdekek harca, az emberi visszavonás örök alapja, az elégedetlenség mindenkor szétrobbanthatott volna minden fennálló intézményt, ha azon szétrobbantó izgalmak mögött nem rejlenének magasabb ideálok, melyek az intézményeknek nem rombolására, hanem átalakítására sarkallanak s így a fejlődés folytonosságának megőrzésére utalnak. A mult idők és a jelenkor közt abban van a főkülönbség, hogy az ideálok, melyek az emberi törekvést, az önzés szűk korlátai fölé emelik, ma

már nem egyes különvált körök, rendek és osztályok, felekezetek és pártok lelkének szólanak, hanem általánosabban minden emberi szív és elme hurjain visszahangoznak és inkább egységre, mint szétválásra, inkább összetartásra, mint visszavonásra buzdítanak. A modern állam feladatai közt ezért lépett előtérbe az a törekvés, hogy még a tankötelezettiség erőszakolásával is valamennyi polgárnak gondolkodásban és érzésben oly alapnevelést biztosítson, mely őket szellemileg és erkölcsileg egymáshoz közelíti és a nemzeti lelkület egységében összeforrasztja.

Kétségtelen ugyan, hogy azt a különbséget, mely a művelt embert a műveletlentől elválasztja, s ebből a tekintetből is a társadalmat is erősen széttagolja, egykönnyen nem lehet kiküszöbölni és a jövőben is csak lassan-lassan lehet apasztani, de ép oly kétségtelen, hogy a műveltség közönsége, ha nem is teljes egyenlősége jóval könnyebben és igazabban megközelíthető, mint amit a szociálista és kommunista ta-

TÁRCA.

TE MEG ÉN.

(A „Mariska-dalok“-ból.)

Én fiatal voltam, te meg gyerekleány
S olyan félve, olyan lopva néztél reám;
Szavad is alig volt hozzám, csak egy-kettő,
Pirba borult arcod tekintetemtől,
Megdobbant a szived, vergődött a lelked...
S azt a találkozást ma se felejtetted —
Pedig annak bizony sok hosszú éve már
S én fiatal voltam, te meg gyerekleány!

Én már rég ismertem ekkora szerelmet
Tudtam a boldogság milyen édes-fájó;
Te neked tán akkor rezdült meg a lelked
Az első ábrádnak tűző sugarától...
S ma is érezed még kéjes villanását,
Pedig hogy tova tűnt, pillanatba tellett
S nem is vártad többé nem találtad mását
S én már rég ismertem akkor a szerelmet!

Te gyerekleány voltál, én fiatal voltam
S mért hogy a válladra akkor nem borultam
Mért nem fonted puha két karod nyakamra,

Mért engedté el nélküled, magamba?
Mért nem fütted akkor lelked a lelkemhez?
Szivedben szerelemakkor mért nem gerjedt?
Nem láttuk a jövőt felhőbe borultan;
Te gyerekleány voltál s én fiatal voltam!

Te elmentél messze, én is messze jártam,
A kis gyerekleányt biz' el is feledtem;
Eszembe se jutott, nyüzsgő emberárban,
Hogy fényes két szemét bárhol is keressem.
Rabja lettem másnak, más asszony-

[szemeknek
S vergődtem nem egyszer céltalan,

[vak lázban —
S nem hittem valaha, hogy kezéd vezethet...
Te elmentél messze s én is messze jártam!

Te meg én most ketten egyek vagyunk
[mégis,

Első szerelmünket im most éljük végig!
Ott kezdük el, a hol egykorabba hagytuk
S öleléssel, esókkal szüntelen folytatjuk.
Szived a szívemen dobog édes vágyban,
Pirba borul arcod hő szerelmi lázban...
S egymásról bár mit sem tudunk sok évig:

Te meg én most ketten egyek vagyunk
[mégis!

--- Honthy István.

Vári Szabó János jelentése.

— A „Bares és Vidéke“ eredeti tárcája. —

Őrnagy ur Drupkovics, a zászlóaljparancsnok összetűzött a gyakorlótéren kapitány ur Komorovesákkal. Mind a két kezével hadonászott és torkaszakadtából kiabált a kapitány urra. Ez a nagy erős ember pedig némán, mozdulatlanul állott, csak a szeme villámlott olykor felélmeseu.

De nem ijedt meg ettől a kis köpecs őrnagy. Jól tudta, hogy a század előtt nem felesel vele a kapitány ur, mert akkor veszve van. Szolgálatban a front előtt nincs szava a kisebb sarzsának. De ha nem tud uralkodni indulatain és szólni mer, olyan súlyos fegyelmi vétket követ el, melyért szigorú a megtorlás.

A kapitány ur szó nélkül tűrte a leckétetést. Nem is hallotta tán, mit kiabált az őrnagy. Hogy a század rosszul van kiképezve, a legények nem értenek a fegyverfogáshoz, a marsról fogalmuk sincs s hogy tulajdonképen nem is katonák, csak olyan közönséges civil hordák.

A legények csendes örömmel szemlélték az érdekes jelenetet. Először azért

nok a gazdagság kiegyenlítése és a vagyon megosztása és közösége körül elérni óhajtanak.

A széles néprétegeket a maguk érdeke is meggyőzi s józan része látja is, hogy az anyagi javak birtokát és élvezését nem lehet egyenlővé tenni a gazdasági gyarapodás és fejlődés kára nélkül. Viszont azonban annak semmi sem állja útját, hogy a szellemi és erkölcsi élet terén megszűnjék a különbség gazdag és szegény között, hogy az emberi elmének felhalmozódott nagy tőkéje, tényleg valamennyiünk közös öröksége legyen, melyből valakit kizárni jogfosztás: s azért kötelessége államnak és társadalomnak, hogy a részesedést benne elérhetővé tegye mindenki számára. Azt hiszem, hogy az alsóbb néprétegek elégedetlensége ép műveltségén alapul s a tudatlanságból táplálkozik és nő nagyra azoknak a befolyása, akik a gazdasági egyenlőtlenség igazságtalanságát hangoztatva, forrongást szítanak és az osztályharcot ujjáélesztik.

Hazánkban még nagyobb szükség van a műveltségnek, mint kiegyenlítő és egységesítő társadalmi tényezőnek emelésére és terjesztésére, mint bármely más nyugati államban, mert nálunk a társadalmi széttagoltság jóval nagyobb, mint bárhol, nemcsak szellemi, hanem gazdasági téren is.

A jó tanügyi és gazdasági politikanak ebből a tényleges helyzetből kell kiindulnia, tehát magyarnak kell lennie. A nyugati kultúra vívmányai csak annyiban és olyképen érvényesíthetők nálunk, amennyiben, ameddig az általános nemzetközi műveltségen kívül a magyar nemzet egységes törekvéseit szolgálani képesek.

A társadalmi tudományok művelői különösen két módon vélik

elérhetőnek a művelt és műveletlenek között való kiegyenlítő közeledést: először azzal, hogy az általános műveltség anyagából a szerintük szükségtelen vagy haszontalan alkotórészt kiküszöbölni akarják; és másodszor azzal, hogy az ily módon megrostált és egyszerűsített művelődési anyag közvetítésére szolgáló intézményeket javítják és szélesbitik.

Mi, akik a művelődés fejlődésének történeti alapján állunk, nem fogadhatjuk el az ajánlott radikális megoldást, hanem célravezetőbbnek véljük, ha a modern állam követelményeihez eléggé simuló tanügyi szervezetünk mellett gondoskodunk oly intézmények létesítéséről, amelyek lehetővé teszik, hogy mindenki, aki iskolai képzettségének hiányát pótolni avagy az kiegészíteni, vagy felfrissíteni akarja, azt felnőtt korában is megtehesse és versenyképesé váljon a többi a műveltség kellő eszközeivel rendelkező polgártársaival szemben.

A közművelődés feladatát nem lehet egyszerűen csak az iskola körében és a fejlődő gyermek vagy ifjúkor idején megoldani, hanem számba kell venni, hogy a lelki fejlődés szüksége nem ösmer úgy, mint évszázó és tanfolyamokat befejező vizsgálatokat. A közművelődés folyton alakuló folyamata a népet minden tagjának egész életén át számít érdeklődő részvételére.

A művelődés munkája nem szünetelhet sem életkorok, sem társadalmi körök különbsége szerint, hanem folytonos gondozást kíván az egész életén át és a nép minden rétegében.

Kétségtelen tehát, hogy ezt a nagy feladatot az erőtlen társadalom egymaga megoldani és hogy ez az új feladat a huszadik században az államra is neheze-

dik, amelynek megvalósítása és a nemzeti irányban való fejlesztése azért is könnyebb, mert csak az élet és a fejlődő kor követelményeit kell szem előtt tartanunk.

Ezidőszerint a viszonyok törekvéseink közvetlen céljával azt tűzik ki, hogy a magyar kultúra fölényéről és vezető szerepéről az egész ország lakosságát meggyőzni siessünk és ezáltal minden állampolgárban felkeltsük a vágyat e kultúra megismerésére és elfogadására.

E feladat megoldásának első feltétele, hogy összpontosítsuk az egész magyar kultúra erejét; minden eszközt, minden ágazatát és tényezőjét esatásorba állítsuk és egy egységes terv szerint velük nyomuljunk előre.

H I R E K.

— **Hálaadó isteni tisztelet.** Di-
esőségesen uralkodó apostoli királyunk, I. Ferenc József koronáztatásának negyvenedik évfordulója alkalmából tegnapi napon a baresi róm. kath. templomban d. e. 9 órakor isteni tisztelet volt, melyen a hivatalok és egyesületek testületileg voltak jelen.

Ez alkalommal ünnepeltek még az ev. ref. hitvallású felekezeti iskolában is. Fuchs Pál tanító megnyitó beszédében szépen kifejtette és a gyermekekkel megismertette e nagy nap jelentőségét. A beszédet hazafias énekek és szavak követték, melyet a gyermekek lehető legszelbberben adtak elő, ami a tanító ur laudatthatatlan, fáradságot nem ismerő buzgalmaról tesz tanuságot.

— **Férjgyilkos.** Tudósítónk ertesítése szerint egy házaspár a Kastélyos-Dombó környékén levő vásárról haza tért, az asszony utközben összeveszett az urával s őt szíven ézurta, miáltal rögtöni halálát okozta. A férjgyilkos asszonyt a esendörök nyomozzák.

örültek, mert ez idő alatt pihentek, másodszor pedig azért, mert most nem a kapitány ur szidja őket, hanem a kapitány urat szidják. És ebben volt egy kis gyönyörűségük is, az, hogy ezentúl a kapitány ur is tudja, hogy nem a legédesebb érzések közé tartozik, mikor az embert ok nélkül a sárba földig leszidják.

Mert hogy ok nélkül érte a leekéztetés a kapitány urat, azzal mindnyájan tisztában voltak. Tudták, hogy az őrnagy ur nem szenvedheti. Nem szenvedni pedig pedig a tavalyi hadgyakorlatok óta, amikor az őrnagy urat zászlóaljával együtt pöcsékká verté. Ezt a legénység is tudja.

De őrmester ur Solyom és a század tisztjei más okát is tudják az őrnagy haragjának. És ez az, hogy egy izben bebizonyította kapitány ur Komorovesák az e: redes ur előtt, hogy az őrnagy sohasem a reglama szerint intézi támadásait az elenség ellen. Ráolvasta a paragrafast. Ezt a lefőzést nem tudja soha elfeledni. E miatt pedig kár neheztelnie.

Tudja mindenki a garnizonban, hogy kapitány ur Komorovesák szóról-

szóra elmondja a reglamának mind a négy kötetét azokkal az utasításokkal, magyarázatokkal együtt, amelyeket a közös hadügyminiszterek a porosz-osztrák háboru óta kötettszámra kiadtak. A kapitány ur maga az élő reglama, akit a tábornokok, törzstisztek, gyakorlatok idején minduntalan igénybe vesznek, megkérdeznak, hogy mit mond ebben vagy abban az esetben a reglama. És kapitány ur Komorovesák soha nem jön zavarba. Szóról szóra elmondja mindig a reglama utasításait az adott esetekre vonatkozólag. Hogy helyesen mondotta el, arról mindig meggyőződhetik. Maga mellé inti a századtrombitást. Ez köteles magával hordani mindig föltueat reglamát. Elveszi tőle, amelyikre szüksége van: s megnézi, akkor nyugodt csak teljesen a lelkiismerete.

Amikor az őrnagy nagysokára befejezte a leekéztetést, ezzel fejezte be: — Kapitány ur, többet foglalkozzék a századdal! Mató! fogva megparancsolom, hogy a század délelőtnként is két órával többet exerceirozzon a rendesnél!

Kapitány ur Komorovesák katonásan

tisztelgett s mikor az őrnagy már vagy 200 lépényi távolságra elhaladt, oda állott a század frontja elé, s nyugodtan így szólott:

— Fiaim, csak arra hallgassatok, amit én mondok. Én pedig azt mondom, hogy ma nagyon megvoltam veletek elégedve. Így viseljétek magatokat mindig. Most oszoljatok szét, gyujtsatok pipára, szivarra és a fák alatt az árnyékban pihenjetek. Ma nem lesz exerceirozás.

Néhány pillanat múlva füstölt az egész század a fák alatt a hűvösben. Szivarra gyujtott a kapitány ur is, s a legénységtől kissé távolabb leheveredett a zöld fűbe. Egyik felől lova állott mellette, másik felől a századtrombitás, kinek azt az utasítást adta, hogyha valami nagyobb-rangu tiszturat látna közeledni, csak fujjon bele trombitájával a fülébe.

Két pipa dohány is kiégett már, mikor jól kipihenve, jókedvűen hazafelé indult a század. Nem messze a várostól, találkozott őrnagy ur Drupkovicsesal. Amint a kapitány ur meglátta, ráparancsolt a legényekre: Fiaim, énekeljétek!

— **Drágul a piac.** A háziasszonyok egyre panaszkodnak, de mi is nap-nap után érezzük, hogy a baresi piac hirtelen drágul. Ma a mi piacunkon minden élelmi szer sokkal drágább, mint Budapesten, vagy Bécsben. A drágaságnak főoka az, hogy a kofák már hajnalban mindent összevásárolnak a falusiasszonyoktól és majdnem dupla árban árusítják el a baresi piacon.

— **Uj menetrend a szigetvári vonalon.** Nyári menetrendben a szigetvári vicinális d. u. 4 órakor indul az eddigi fél 4 helyett. Ezen intézkedés a szigetvári vonalról Kaposvárra bejáró iskolás gyermekek hazatérése érdekében történt, hogy délután 4-ig az iskolákban maradassanak. E célból nem ártott volna még egy negyed órával későbbre tenni az indulást hogy idejük legyen 4 óra után a pályaudvarra menni. Ez a változás lehetővé teszi, hogy újból meginduljon a szigetvári vonal festői szép vidékén a nyaralás, mely hír szerint ép az alkalmas vonat hiánya miatt szünetelt. Reggel 8-ra mindenki bejöhét a mostani menetrend szerint s hivatala végeztével délután 4-kor visszaindulhat. Allitóltag van is nyaralásra kapható elég megfelelő lakás a vonal mentén.

— **A kereskedelmi m. kir. miniszter,** 17999 907. számú rendeletével elrendelte, hogy a kémények minden községben az előjáróság és az érdekelt kerületi kéményseprő mester közbejöttével újból összeírassanak. Valószínű, hogy a kéményseprő-ipar szabályozását és a kéményseprő kerületek új beosztását előzolja az említett ministeri rendelet.

— **Jön az új aranypenz.** Az állami pénzverőkben, a koronázás negyvenéves jubileumára, új százkoronás aranypenzeket veretnek. Az új arany százkoronás szép, nagy pénz lesz. Emlék érem jellegű. Olyan, mint a francia százfrankos. Mos már gyártják is őket. Nemsokára megjelennek a nyilvánosság előtt. Meg a közforgalomban. Legyen hozzájuk szerencsénk. Minél előbb. Minél gyakrabban.

— **Uj jegyzőség.** A kutasai jegyzőség, melynek szervezése majdnem két év

óta huzódott immár közel áll a betöltéshez. A pályázat az új jegyzői állásra már ki is iratott. A választás a járási főszolgabíró elnöklelte alatt folyó évi június hó 26-án délelőtt 9 órakor Kutason a község házában fog megtartatni. Ezzel a nagyatádi járás jegyzőségeinek száma tizenegyre emelkedett.

— **Gyógyfürdő Adtádon.** A mult hó elején az atádi ártézi fürdő részvénytársaság igazgatósága 25 liter ártézi vizet küldött fel megvizsgálás céljából az országos vegyészeti intézethez Budapestre. A válasz f. hó 7-én érkezett meg, mely szerint ártézi vizük nagy mennyiségű kénhidrogént tartalmaz. F. hó 13-án az országos vegyészeti intézet egy kiküldött volt Adtádon, hogy a kénhidrogén-mennyiség megállapítása után az ártézi víz gyógyhatása kimondassék, s a nagyatádi ártézi fürdő az ország gyógyfürdői sorába felvéttessék, mely különösen a reumatikus és köszvény bántalmak ellen lesz hatásosan alkalmazható.

— **Az általános választói jog megvalósult!** Szeváncziós újdonságot közölhetünk olvasóinkkal, életbe lépett az általános választói jog! Az összes ferdén-nyettek, sérvbajosok és amputáltak ugyanis egyhangulag arra szavaztak, hogy a Pollitzer Ambulaterium (Budapest, 4. Károlykörut tiz) az egyetlen olyan orvosi rendelő intézet, melynél a legnagyobb fokú bizalommal szerozhető be az összes orvosi és hygienikus cikkek (sérvkötők, egyenestartók, műkezek, műlábak, stb.) miután az intézet állandó vezető orvosai úgy a személyesen, mint a vidékről jelentkezett betegek rendelkezéseit a legnagyobb lelkiismeretességgel ellentörzik. Értekezés, mértékveteli utasítás ingyen!

— **A baromfitenyésztés tavaszi teendője.** A baromfitenyésztőnek most legtöbb gondot a csirkék kikeltése és felnevelése okoz. A mostani munkától függ a tenyésztés sikere és haszna. Ezen időben van a tenyésztőnek legnagyobb ezüksége tanácsra és kipróbált oktatóra, tájázóztatóra és vezetőre. A baromfitenyésztés összes ágaival és összes teendőivel szakszerűen csakis egy munka foglalkozik és ez Parthy

Géza: Gyakorlati baromfi-tenyésztés című könyve, mely gazdagon illusztrálva, megbízható tanácsot ad a tenyésztőnek minden szakkbéli szükségletére. A szóban levő könyv ára 3 korona s az összeg beküldése mellett megrendelhető a Szárnyasaink című baromfi tenyésztési szaklap kiadóhivatalában Budapesten, Rottenbiller-utca 30. szám.

— **A csurgói artézi kut** ügyében véglegesen eldőlt a továbbfúrás sorsa. Ugyanis az országos vízépítési igazgatóság kiküldötte, valamint az ottjárt geológus egybehangzóan és határozottan kijelentették, hogy emberi számítás szerint határozottan ki van zárva, miszerint ott felszökő vizet nyerjenek. A továbbfúrás tehát céltalan volna s nem marad más hátra, mint a 288 méternyi rétegből valami uton felhozni a felszín alá néhány méterrel felszökő vizet.

— **Könyv a Balatonról.** A Balaton összes fürdő- és üdülőhelyeinek leírásával 234 oldalra terjedő vaskos, de izléses és könnyen kezelhető formájú könyv jelent meg. A házagpótló munka nemcsak a Balaton és környékének érdekes ismeretét, hanem az összes tudnivalókat, lakás és étkezés árakat is közli. Tartalmaz ezenkívül 150 képet, 2 térképet, továbbá vasuti és hajómenetrendeket. Az utmutatót a Balatoni Szövetség támogatásával és Lóczy Lajos dr. egyetemi tanár, Rákosi Jenő, Szaploneczay Maró dr., Somogyvármegyei tiszti főorvosa, Pete Márton dr. kaposvári ügyvéd és Vajthó Jenő polgári iskolai tanár közreműködése mellett Kardos Ignác és Simalya V. Ferenc adták ki Kaposváron. A Balaton kultuszt méltóképen szolgáló könyv, amely valóságos magyar Baudecker, legközelebb német, francia és más nyelveken is megjelenik. Ára vászonba kötve 3 korona, kapható minden hazai könyvkereskedésben.

X. **Belga és Francia tőke Magyarországon.** A „Belga Francia Pénzesoport” mely tudvalevőleg Belgium és Franciaország legnagyobb pénzintézeteinek szindikátusaiból áll a magy. szent korona országainak területén való elhelyezésre 100 millió arany frtot engedélyezett. Európa ezen leghatalmasabb Pénzesoportja e készpénztőke folyósításával Budapest legtekintélyesebb bankárját, Róth bankházat bizta meg. Felhívjuk a t. olvasó közönség figyelmét a főváros eme legnagyobb Bankházának lapunk mai számában közzétett Hirdetményére.

Ezt nem mondatták maguknak kétszer a katonák. Jókedvük is volt, de meg tudták is, mire való a danolás. Ez a halála őrnagy ur Drupkovicsesal. Tudja a jó ég, miért, de nem szenvedheti a danolást. Egy pillanat mulva tele tudóbból, tele torokkal danolta az egész század:

Mars adjuztirungban álltam egész nap,
Gyenge vállam feltörte a cakonpakk.
De a szívem nem törte fel semmisen,
Haptákban is érted dobog kedvesem!

Nemcsak a század danolta, de danolta a kapitány is. Amint a dal felhangzott, kétségbeesetten kapott füléhez az őrnagy. Rányomta a tenyerét, hogy ne hallja a katonák énekét. Belevágta sarkantyuját lova oldalába s kegyetlen káromkodást hallatva, árkon-bokron keresztül elvágott. A kapitány ur meg egyre biztatta a legényeket:

— Fiaim, csak énekeljtek! És azok danoltak, hogy mire a kaszárnyába ért, berekedt a felszázad.

A kaszárnyában az önkéntesen akadt meg a szem. Észrevette, hogy az arcán

kétfelől rövid szakáll éktelenkedik. Ilyen szakáll közönséges katonának is még kikötés terhe mellett sem szabad hordani, hogy volna hát szabad hordani az önkéntesnek?

Bajuszt hordani a katonának muszáj, de csak esászárszakállt szabad viselnie. Már ha körszakállt akar hordani, engedélyt erre külön a hadtestparanesnóktól kell kérni. Másféle szakállért meg ne is menjen kérelmezni, mert olyan bizonyos, mint a kétszerkeltő, hogy áristomba kerül.

A gézengúz önkéntes a reglama vihágos paranesa ellenére mégis oldalszakállt növesztett. Ezért bűnhődnie kell. A kapitány ur azonban esodák esodájára nem szólott neki egy rossz szót se, hanem karfozta és elment vele a városba. Az önkéntes nem tudta mire vélni a dolgot. Rossz sejtelmek voltak, de ő se tudta képzelni, mi következik rá. A főtőren egy borbélyüzlet elé értek. Itt megállott a kapitány ur, s így szólott:

— Ide bemegyünk s ön lefogja venni arcáról ezt a két loknit. De jól vigyázzon, mert ha még egyszer megnöveszti, a saját

két kezemmel fogom megborotválni, de ezt nem köszöni meg.

Ezzel mind a ketten bementek az üzletbe. A kapitány ur bent szivarra gyújtott s gyönyörködve nézte, mint tündeti el a borbély az önkéntes oldalszakállát.

Az őrnagy azt paranesolta, hogy a század délelőtt is, délután is két órával többet exerceirozzon a szokottnál, s ezért a kapitány ur délutánca pihenőt adott a legényeknek, este felé pedig elvezette őket a folyóhoz fürödni. A fürdésért nem rajong a katona.

A maga jószántából hébe-korba ugyan szivesen megfürdik, de paraneszóra még fürdeni sem szeret. Aztán meg nem is hal ő, se nem vízi bogár, hogy a vízben gyakorlatokat rendezzen. A folyóparton a kapitány ur mindenkit külön megkérdezett:

— Tudsz-e uszni?

Az öreg katonák tudták, hogy mit feleljenek erre a kérdésre. Mind egyformán felelt, akár tudott uszni, akár nem: — Igen is tudok, kapitány urnak jelentem alásan.

De nem tudták, mit feleljenek a

Nagyságos asszony,

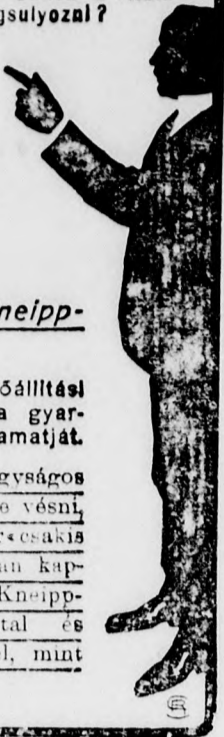
tudja-e, hogy a maláta-kávé vásárlásánál miért kell Önnek a »Kathreiner« nevet hangsúlyozni?

Mert különben annak az eshetőségnek teszi ki magát, hogy kétes értékű utánczatot kap, mely a »Kathreiner«-t kiténtető, mindenelőnyt nélkülöz.

Csakis a
Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé

bíria, különleges előállítású módszere révén, a gyarmatkávé ízét és zamatját.

Méltóztassék azért, Nagyságos asszony, jól emlékezetbe vésni, hogy a valódi »Kathreiner« csakis zart eredetű és magokban kapható »Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé« teljességgel és Kneipp páter arcképevel, mint ved egygyel.

CSARNOK.

K r ó n i k a.

Amikor elmúlt egy negyedszáz,
Hogy koronáztuk a királyt,
Unneplő köntöst vett magára
E nép, s hozsannát kiabált.
Most negyven év pergett le már,
Hogy koronás lett a király,
És ninesen ünnep, nines vivát,
Mely zugna az országánát.
Nines láрма, nines felvonulás,
Nem ömlik el tündéri fény,
Csak egy pár csillag pislogat
A menybölt távol peremén.
Csönd mindenütt, nagy, néma csönd,
Nyomasztó lennt, és — odafönn,
A csöndre vágyik minden ember,
Fáj a fejünk, a láрма nem kell,
Gondoktól zudul az agyunk
És idegesek is vagyunk.
Ninesen nekünk mulatni kedvünk,
És ninesen is reá okunk,
Ki tudja istenigazában
Mulatni, hej, mikor fogunk?
Amely népet úgy sujt az Isten,
Hogy joga sines, kenyere sinesen,
Annak ninesen mit ünnepelni,
Sem huszonöt, sem negyven évet.

fiatalok. Hazudni nem mertek s így az igazsághoz hiven az egyik igent s másik nemet mondott. Akik nemmel feleltek, azokat külön csoportba állította. Ide került Vári Szabó János is. Ő is azt jelentette, hogy nem tud uszni. És igazat mondott a nagy tahó. Hogy az ördögbe tanult volna meg uszni a szenttornyai tanyákon, mikor az egész környék legnagyobb vize az ugynevezett diszodusztató, ezt pedig meglábolják még a gyerekek is mindenütt.

Mi következik az uszni nem tudó legényekre, jól tudták az öreg katonák. De el nem árulták volna a viláért se.

Nekik se árulták el annak idején az öregek.

A kapitány ur kötelet kötött a derekukra, s három markos legénnyel megfoghatja s a folyó közepébe dobatja. Ott aztán kiabálhat, elmerülhet, de nem huzzák ki addig, míg meg nem tanul uszni, vagy míg tele nem itta magát vízzel.

Vári Szabó János került sorra, A nagy izmos legény sehogy sem volt tisztában vela, miért tartanak a vízben gyakorlatokat s hogy mi lesz majd ott az ő

Az csak zokogjon, s könnybe fojtja,
Mit nyelt, a sok keserűséget.
És tépje össze a ruháit,
A földre vessze le magát,
S megcsukló hangon könyörögve
Emigy hallassa szavát:

„Isten, felhők közt trónoló,
Te magyaroknak istene,
Hozzád fordul esengve, im,
E nép borus tekintete.
Az arcunk bus, könnyektől ázik,
És a szívünk úgy elszorul,
Ne nézd oly tétlenül tovább is,
Hogy népünk pusztul, szertehull.
Híoz nem fordulhat az az ország
Ah, senki máshoz, csak tehozzád,
Kérünk hát, hogy áldásod ad rá,
És tégy szabaddá! Tégy szabaddá!”

IRODALOM.

A Balaton.

Egy fölötté érdekes és ép annyira értékes kis irodalmi mű jelent meg a kaposvári könyvpiacon Kardos Ignác és Simalya V. Ferenc kiadásában. A csinos kiállítású könyv, amely a balatoni szövetség támogatásával, Óvári Ferenc dr. orsz. képviselő, mint a balatoni szövetség alelnöke, Lóczy Lajos dr. egyetemi tanár, a magyar földrajzi társaság Balaton-bizottságának elnöke, Rákosi Jenő főrendiházi tag, lapszerkesztő, Szaploneczay Manó dr. kir. tanácsos, Somogyvármegye tisztifőorvosa, Pete Márton dr. ügyvéd és Vajthó Jenő tanár közreműködése mellett jelent meg, valóban hézagpótló mű a magyar balneografiában, mert ami legszebb, legékesebb, de sajnos eddig még mindig nem eléggé fölkarolt magyar tengerünkről, a Balatonról szól.

Ezuttal nem az a szándékunk, hogy részletes kritikát írjunk e gyönyörű könyvről. Most csupán két kis szép részletet közlünk a műből:

Előszó

Irta: Pete Márton dr.

Kincsölderítő munka, im' fogadd szerény tollamból üdvözlétedet!

Bár énnekem a kies rónaság aranykalásszal rengő térei nem kedvesebbek,

mint a mostoha, kietlen föld, néma pusz-taság: ha mindkettő mégis honi föld; ám hogyha látom a nagy Balaton csillogó vizét, — játszva ezernyi szint és változó képét tükrözve a mindig más égnek, — a lelkem büszke lobogásra gyúl és hálatalten ég felé emel: köszönni, hogy ez a darab tenger éppen nekünk és éppen itt jutott.

Kincs, mely kamatját bőven ontja szét, de önmagát ő nem fogyasztja el. Áldás, amely a köznek létezik ingyen kínálva szerte javait.

S a szemnek is, ő mily sokat kínál. Láttam ezerszer, ámde soha olyanak, mint már egyszer azelőtt. Nyugodt vizén most ezüstösen reszket a fény és az egész vizet mintha ragyogó szárnyu pillangók miriádjai tartanak ellepve. Majd jó egy keskeny világos-zöld vonal s beletelepszik a tó közepébe, folyton terjedve a hosszvonal felé. És ekkor fölszáll az ezüstös lepkeraj: marad a zöld sáv a sűrű víz közepén; a szélein kezd barnulni a sáv és sötét övvel veszi körül a zöldet. A barnán tul meg ismét aranyba játszóan fodrozik a hab. A szélen pedig valami megnevezhetetlen, leginkább sötét-kéknek mondható karéj. És ez a leggyönyörűbb tükör, amelybe némán tehint bele a szélestáruja sötét Badacsony, és ő Szigligetnek árnya szélesen rajz. lődik le a víz színén. Odább Tihanynak köves oldala s a kettőstornyú templom tükrözik a mozdulatlan, nyugovó vizen.

Ha aztán a víz mozogni kezd, akkor sem leírni, sem — azt hiszem — lefősteni azt a képet, — jobban: képsorozatot, — nem lehet, amit minden pillanatban változóan a nagy Balaton elibénk mutat.

S mikor viharzik: féktelen dühét csodálva, félve nézheti csupán a fenségeket tagadó elme is. Zugása olyan, mint a tengeré; a szél ha szántja óriás vizét: ölekre hányja bős hullámain s fodrozva zug a parti zátonyig.

Ilyen a víz. S a környék, az mesés. Köröskörül a szikkadt partokat ma már a villák ezrei lepik, hiva, kínálva mindazt a gyönyört, mit testnek, szívnek e szép táj és vize bőséggel adni képes.

Lépjén csak be a kételkedő idegen hullámveréskor habjai közé, érezze azt a bársonyos talajt, mely simogatva vonja befelé — és tudni fogja, hogy e szép vizet áldásul adta az örök nagy Ur; azért az ember lássa meg e kincs valódi nagy értékét és vegye ki abból részét, mint neki kínálva ad a széles Balaton.

Miénk a bűn, hogy eddig csak azok ismerhették ez áldásos tavat, kiket vagy a szálló hir csábszava, vagy véletlenség hozott el ide.

mokpusztának is elég lett volna. De azért összeszedte magát Vári Szabó János. Gyorsan talpra ugrott és egyenesen oda lépett a kapitány ur elé:

— Kapitány urnak alásan jelentem, nem láttam a vízben sehol az ellenséget.

Kapitány ur Komorovesák csodálkozva nézett a legényre. Nem értette ezt a bolond jelentést. De nem értették a többiek sem. Pedig egyszerű dolog ez nagyvön.

A jámbor legény azt hitte, hogy patrullirozni küldte a víz fenekére a kapitány ur, hogy kémlelje ki, tartózkodik-e ellenség a vízben és ha igen, milyen erős, mit csinál, mit szándékozik? Mert a katonának folyton ellenségről beszélnek, ezt kerestetik, zavartatják erdőn, mezőn és a levegőben: azért kereste ezt Vári Szabó János a vízben is. Vagy ha nem kereste mikor a partra huzzák, eszébe jutott hogy bizonyosan ez lett volna e kötelessége.

Ezért jelentette a kapitány urnak, hogy nem látott a vízben sehol ellenséget,

E munka, ime uttörő, s hiszem: eredményes uttörő leszen, ha elviszi a Balaton híret a nagy világba és a nagy világ megért belőle — bár csak annyit is — hogy büszkeségünk érte nem hiu, ugy mérhetetlen hasznot tön s ezért hálánk iránta méltó, köteles.

Kinesföldi munka, im fogadd szerény tollamból üdvözlétedet!

Bevezető.

A mi édes hazánk természeti kincsekben bővelkedő szép ország. Égbenyuló hegyek, hatalmas rónák, dombos-völgyes gyönyörű vidékek váltakoznak benne. A Dunántulnak kétségkívül legnagyobb ékesége a mi Balatonunk. Hatalmas érték ez az áldott víz. De sok tekintetben olyan még, mint a talált kines. Csiszolatlan. Bár sejtjük, hogy mivel rendelkezünk, ám a valódi értékét csak akkor tudjuk majd megállapítani, ha a fejlesztés munkáját befejeztük,

Itt ott már kezd kibontakozni annak a képe, hogy milyen lesz a Balaton rövid időn belül. A magyar tenger iránt való meleg érdeklődés óriási lendületet vett. Egy-egy esztendő tevékenysége is rendkívüli változásokat teremt. De még távol vagyunk attól, ahová elérni iparkodunk, hogy a meleg időszak beállásával sok-sok ezere a fürdőzőknek és üdülőknak népesítse be a Balaton vidékét körös-körül.

A balatoni szövetség megalapítói át-éreztek, hogy a nagyobb részben még parlagon heverő pompás kines kiaknázására odaadóbb tevékenységet kell kifejteni. Érdekében megtenni mindazt, amit a lelkesedés, a szeretet önthet az emberek szívébe és lelkébe. Máskülönbem nem hallad elég gyorsan a fejlesztés munkája. És a magyarok ezrei ezután is a gazdag külföldre viszik a fürdőzés céljaira szánt milliódokat. Pedig mily jól lehetne ezt fölhasználni a

nemzeti közvagyonosodás ügyének szolgálatában.

Elismerésünkkel találkozunk, ki a Balaton fejlesztésének ügyét igaz szívvvel teszi magáévá. Köszönettel adózunk aziránt ha tapasztaljuk, hogy szóval, vagy eszelekedettel segítségünkre sietnek.

Kaposvári lelkes barátaink azon elhatározásáról tehát, hogy még ez év tavaszán magyar és később német és francia nyelven ismertető könyvet adnak ki a Balatonról, nagy örömmel értesülünk. Nem szükséges bővebben vázolni azt, hogy mily fontos, ha az ily tájékoztató könyv minden arra alkalmas nyilvános helyen elhelyezésre talál, az utasok érdeklődésének a Balaton iránt való fölkelése céljából.

E mű megírásával és kiadásával megelőznek bennünket derék barátaink. Ugyanis a balatoni szövetség megalakulásától tervez már hasonló munkát, melyet egy millió példányban óhajtott volna szétosztani. A kezdet nehézségeivel és a föladatak sokaságával küzdve azonban a tervet ezideig nem sikerült megvalósítanunk.

Midőn ezt az igazán hűzaggótló munkát a Balatont fölkeresők sok ezrének figyelmébe ajánljuk, őszinte szívvvel köszöntjük a lelkes szerzőket.

Veszprém, 1907 január 30.

Óvári Ferenc dr
orsz. képviselő,
a „Balatoni Szövetség” alelnöke

KÖZGAZDASÁG.

A „Hermes” Magyar Általános Váltóüzlet Részvénytársaság Budapest, heti jelentése a tőzsdéforgalomról és a pénzüpiacról.

Budapest, 1907 június 6.

A lefolyt héten több kedvezőtlen körülmény befolyásolta a tőzsdét és azok-

nak hatása alatt az árfolyamok csaknem minden vonalon esökkenést szenvedtek. A hivatalos termésbecslések kedvezőtlen számadatai a külföldi tőzsdékről érkező gyengébb jegyzések és a belpolitikai válságról terjesztett híresztelések mind-megaunyi mozzanat, melyek jobb irányzatot nem engedtek felszínre jutni, és ehhez még hozzájárult az is, hogy a pénzüpiac helyzete még mindig nem javult, sőt az osztrák magyar bank vezérítőkárának legutóbbi jelentése szerint a bank kamatláb leszállítása ezen évben már alig várható. Mindezekkel szemben, mint kedvező körülmény említhető fel az, hogy a hazai iparvállalatok tulnyomó rész nagyon jól van foglalkoztatva, és igen hosszú időre kihatólag megrendelésekkel el van látva, úgy hogy az üzletmenet általában kedvezőnek mondható, és ebből kifolyólag remélhető, hogy mihelyt a politikai helyzet tisztázódást nyer, a tőzsde ezen kedvező üzleti viszonyokat jobb árfolyamokkal fogja honorálni.

A lefolyt héten különösen szembetűnő a 4 százalékos magyar koronajáradék árfolyamhanyatlása, mely a múlt héttel szemben kb. fél százalékra rug, és ezzel kapcsolatosan a különféle záloglevelek is alacsonyabb árfolyamszinton mozogtak.

Az elmúlt hét legnevezetesebb árfolyamváltozásai a következők voltak:

máj. 23. június 6.

400 magyar korona-járadék	94—	94.50
magyar hitel részvény	763.25	757.50
Első budapesti gőzmalom részvény	1450.—	1540.—
Déli vasut részvény	126.50	128.57
Convertált jelzálog sorsjegy	143.—	143.50

ÉRTESÍTÉS.

A nagyérdemű közönség becses tudomására hozom, hogy

új rendszerű, önműködő gépezetű rolettát, ablablüggőnyt, vászon grádlit a legjutányosabb árak mellett csinálók.

A meglevőket pedig az önműködő gépezetre igen olcsón átalakítom. Ugyszintén elfogadok női és férfi téli bundákat, szörme és mindenféle téli ruhákat kellő gondozás és megőrzése céljából, április 1-től szeptember végéig, az előre megállapított csekély díjazás mellett. Továbbá elfogadok még mindenféle női és férfi ruhákat alakítani, javítani és tisztítani olcsó árért.

Tisztelettel

Schulhoff Simon.
BARCSTELEP

Mélyen tisztelt Uram!

Van szerencsém tisztelettel értesíteni Uraságodat, hogy

a mai kor igényeinek teljesen megfelelőleg újból berendeztem, a legújabb divatu betűim és a szükséges gépjeim megérkeztek,

minek folytán abba a szerencsés helyzetbe jutottam, hogy bármiféle kényes munkát is a legizlésesebb kivitelben tudok előállítani.

Szíveskedjék kérem becses megrendeléseivel bizalommal hozzám fordulni, igyekezni fogok megtisztelő szíves bizalmát a legfigyelmesebb kiszolgálással kiérdemelni.

Magamat becses jóindulatába ajánlva, kérem jóakaró partfogását.

Teljes tisztelettel

Szilágyi György

könyvnyomda-tulajdonos

Barostelep.

REICH M. cipőraktára

BARCS főter (Homann órás mellett).

Bámulatos olcsó árak.

Fentnevezett — nem mint kontár iparüző, hanem — mint szakképzett cipész-mester, bátor vagyok a nagyérdemű közönségnek a saját készítményű, jó minőségű a raktáramban levő cipőimet ajánlani, u. m.:

Férfi és női fűzős, gombos és cugos cipőket minden minőségben és legszebb kivitelben gyermekcipőket, valamint kivágott lakk, chevreaux, box női cipőket fekete és színes bőrből.

A raktárban nem található cipőket bárkinek kívánsága szerint 48 óra alatt készítek.
A n. é. közönség szíves pártfogásáért esedezem. 11—13

Gyors és pontos kiszolgálás.

☉ Vidéki megrendelések postafordultával eszközöltetnek. ☉

Hirdetmény.

100.000.000 K. belga és francia készpénztőkét folyósítatunk a Belga-Francia-Pénzsoport megbízásából Magyarország területére!!

Róth Bankház Budapest.

A Belga-Francia Pénzsoport magyarországi képviselősege.
Bank-központunk: a Magy. kir. Opera-Bazár Palotájában van.
Folyósítunk:

Törlesztéses kölcsönöket földbirtokra és bérházakra 10—75 éves törlesztésre 3 0/0—3 és fél 0/0—4 0/0—4 és fél 0/0 os kamatra készpénzben.

Jelzálog kölcsönöket II-od és III-ad helyi betáblázásra 5—15 évre 5 0/0 kal esetleg 5 és fél 0/0-kal.

Személy és tárca váltóhitelt iparosok és kereskedők részére, valamint minden hitelképes egyénnek 2 és fél—10 évi időtartamra.

Tisztviselői kölcsönöket állami, törvényhatósági, községi tisztviselőknél és katonatiszteknek fizetési előjegyzésre kezes és életbiztosítás nélkül. Ugyanezeknek nyugdíjaira is. Értékpapírokra, vidéki pénzügyintézetek és vállalatok részvényeire értékük 95 0/0-ig kölcsönt nyújtunk a Magyar-Osztrák bank kamatlába mellett.

Konvertálunk bármely belföldi pénzügyintézet által nyújtott jelzálogos, törlesztéses, személy és váltó-kölcsönt. Mindennemű bel- és külföldi értékpapírt napi árfolyamon veszünk és eladunk, saját tőkéinkből értékpapírok lombardirozására reservált több százezer korona erejéig. **Tőzsdemegbizásokat** a budapesti és összes külföldi tőzsdéken lelkiismeretesen és pontosan teljesítünk.

Pénzügyi szakba vágó minden reális ügyletet, ugymint földbirtokok parcellázását és azoknak finanszírozását a legnagyobb pénzügyintézeteknél levő összeköttetéseinknél fogva legelőnyösebben bonyolítjuk le.

Díjtalanul nyújtunk bárkinek szakszerű felvilágosítást. Bankunk képviseletére megbízható egyéneket felveszünk.

(Válaszbélyeg mindenkor mellékelendő.)

Bankhelyiségeink Budapesten:

16—52

VI. Ó-utca 15. sz. és Lázár-utca 16. sz. alatt vannak.

ÓVÁS!

A régóta ki-tünően bevált

GREENSILL-féle

SZÁJVIZET

utánozzák! Amelyen e törv. védjegy nincsen, utasítsuk vissza.

Kapható:

minden
gyógyszárban
drogeriában és jobb
illatszer-
kereskedésben.

A „Balatonpart”

társadalmi, közgazdasági, szép-irodalmi és tanügyi hetilap,
a balatonvidék legelterjedtebb lapja,

előfizetési ára negyedévenként csak 2 korona.

Hirdetéseik rendkívül olcsók.

Előfizetések és levelezések a „Balatonpart” kiadóhivatalához S.-Kéthelyre címzendők.

Tanoncok felvétetnek.

Egy kádár, mészáros,
és pincér tanonc felvétetik.

Cím a kiadóhivatalban.

Cimbalom!

Jó karban levő kitűnő hangu teljesen új pedálos cimbalom bámulatos olcsó árban azonnal eladó.

Cím a kiadóhivatalban. 3—3

Zongora.

Egy jó karban levő használt rövid zongorát **készpénz fizetés** mellett azonnal veszek.

Cím a kiadóhivatalban.

A női szépség legfőbb kelléke az üde arczbőr!

Ennek elérésére leghatásosabb szerek:

„Angyal” crème. Biztos hatású, ártalmatlan szépítőszert. Eltávolítja a foltokat, széplőket, bőrtakákat (mitesser) és vörösséget. Nagy tégely ára 1 kor.

„Angyal” szappan. Kitűnő illatú tiszta virágszappan mint különlegesség egyedül áll. Ára: 70 fill.

„Angyal” hölgypor, a finom arczbőr megóvásáért egyedüli hölgypor, igen jól tapad és észrevehetetlen az arcon. Ára: 1 kor. 20 fill.

Francia és angol illatszer-különlegességek. Eredeti üvegekben és kimérve.

Gazdasági, háztartási, látgyógyászati és fényképezési cikkek dus raktára.

Dr. VAMOS és FÜREDI
drogéria és illatszertára,
PÉCS, Ujvárosházépület.

21—26

Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan eszközöltetnek.

Van szerencsém a n. é. közönség szíves figyelmét felhívni dusan felszerelt

cipőraktáramra.

Allandó raktáron tartok **férfi- és női fűzős, gombos és cugos cipőket**, minden minőségben, a legszebb kivitelű **gyermekcipőket**, valamint **kivágott, lakk, chevreaux, box női cipőket**, fekete és színes bőrből.

A t. közönség szíves látogatását kérve,

maradtam kiváló tisztelettel

Weisz Sándor

fűszer- rövidáru és cipő-kereskedése.

21—52

OLCSÓ ARAK